

**ІНСТИТУТ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра мовної підготовки

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВІЙСЬКОВА СПЕЦІАЛЬНА МОВНА ПІДГОТОВКА**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	255 Озброєння та військова техніка
Спеціалізація	Корабельні енергетичні установки Корабельне озброєння

Розроблено та внесено:

кафедрою мовної підготовки Інституту Військово-Морських Сил Національного університету «Одеська морська академія»

Розробник: Наталя БЕНЬКОВСЬКА, доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки, працівник збройних сил України ІВМС НУ «ОМА»

1. Опис навчальної дисципліни

Семестри	Всього годин/кредитів	З них		В тому числі за видами занять			Види та форми контролю
		Аудиторних годин	Самостійна Робота	Лекцій	практичних занять	Лабораторних робіт	
1-й	60/2	30	30	–	30	–	Залік
2-й	60/2	30	30	–	30	–	Залік
3-й	60/2	30	30	–	30	–	Залік
4-й	60/2	30	30	–	30	–	Екзамен
Разом	240	120	120	–	120	–	

2. Загальна мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Військова спеціальна мовна підготовка» є формування комунікативних англомовних умінь у здобувачів освіти для застосування їх у вирішенні професійних завдань та у повсякденному житті, використання спеціальної військової лексики в рамках професійної тематики, розвиток базових видів мовленнєвої діяльності – говоріння, аудіювання, читання та письма.

У процесі досягнення мети реалізуються комунікативний підхід до навчання, загальноосвітні, розвиваючі та виховні завдання.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Військова-спеціальна мовна підготовка» є формування навичок і вмінь по всіх видах мовленнєвої діяльності, а саме:

аудіювання - передбачає формування у здобувачів освіти умінь сприймати на слух повідомлення монологічного характеру;

говоріння - полягає у володінні здобувачами освіти діалогічною та

монологічною формами мовлення. Навчання діалогічного мовлення полягає у формуванні у здобувачів освіти мовленнєвої взаємодії і межах певної ситуації. Навчання монологічного мовлення передбачає формування вмінь та навичок висловлюватись за темою чи ситуацією, визначеними програмою;

читання - ставить за мету у володінні здобувачами освіти усвідомленим читанням, під час якого сприймається та вилучається необхідна інформація, а всі супутні мовні та технічні труднощі не перешкоджають перебігу процесу читання;

письмо - сприяє формуванню навичок і вмінь говоріння та читання, а також має за мету навчити викладати свої думки у письмовій формі згідно з ситуацією.

Методичні завдання.

Методика викладання практичного курсу «Військова-спеціальна мовна підготовка» є комунікативною, зорієнтованою на діяльність, у центрі якої знаходиться здобувач освіти - суб'єкт навчання. Основна увага приділяється виконанню таких вправ і завдань, завдяки яким розвиваються вміння здобувачів освіти використовувати набуті знання, мовленнєві навички для ефективного усного і письмового спілкування. Методика є особистісно зорієнтованою, оскільки вона ставить за мету не тільки озброїти здобувачів освіти певними знаннями, навичками та вміннями користування спеціальною військовою англійською мовою, але й розвинути їхню здібність навчатися самостійно шляхом виконання завдань, які сприяють формуванню вмінь самоаналізу та відповідального ставлення до самоорганізації процесу самостійного навчання.

Пізнавальні завдання.

Важливим для всіх здобувачів освіти є те, що вони повинні розуміти можливу різницю між їхньою рідною та іншими культурами, а також розвивати позитивне сприйняття інших культур і набувати вміння долати соціокультурні відмінності.

3. Тематика занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	всього	у тому числі				
		лекції	прак.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Основи військово-спеціальної комунікації						
Тема 1. Військова термінологія та абрєвіатури в англійській мові.	12	-	6			6
Тема 2. Структура та особливості військових документів.	12	-	6			6
Тема 3. Комунікація у підрозділі: накази, інструкції, звіти.	12	-	6			6
Тема 4. Військовий етикет та стандарти професійного спілкування.	12	-	6			6
Тема 5. Особливості перекладу військово-технічних текстів.	12	-	6			6
Всього за змістовим модулем 1	60	-	30	-	-	30
Модуль 2. Корабельні енергетичні установки						
Тема 6. Основна технічна термінологія з корабельних енергетичних установок.	12	-	6			6
Тема 7. Типи корабельних енергетичних установок: дизельні, газотурбінні, паротурбінні.	12	-	6			6
Тема 8. Системи живлення та охолодження корабельних енергетичних установок.	12	-	6			6
Тема 9. Технічна експлуатація та обслуговування установок.	12	-	6			6
Тема 10. Інструкції з експлуатації англійською мовою: структура, лексика, переклад.	12	-	6			6
Всього за змістовим модулем 2	60	-	30	-	-	30
Модуль 3. Технічна документація та стандарти НАТО						
Тема 11. STANAG як основа стандартизації військових термінів.	12	-	6			6
Тема 12. Аналіз та переклад технічних керівництв і довідників.	12	-	6			6
Тема 13. Читання креслень та схем англійською мовою.	12	-	6			6

Тема 14. Ведення технічних звітів та рапортів англійською мовою.	12	-	6			6
Тема 15. Міжнародна термінологія у сфері військово-морської техніки.	12	-	6			6
Всього за змістовим модулем 3	60	-	30	-	-	30
Модуль 4. Професійна комунікативна підготовка						
Тема 16. Усна комунікація офіцера технічної спеціальності англійською мовою.	12	-	6			6
Тема 17. Ведення ділового та службового листування.	12	-	6			6
Тема 18. Презентація технічних рішень та доповідь іноземною мовою.	12	-	6			6
Тема 19. Проведення переговорів та брифінгів у міжнародному військово-морському середовищі.	12	-	6			6
Тема 20. Міжкультурні аспекти професійної діяльності офіцера технічного профілю.	12	-	6			6
Всього за змістовим модулем 4	60	-	30	-	-	30
Всього за курс	240		120			120

4. Індивідуальні завдання

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачені індивідуальні завдання.

Можуть виконуватися за бажанням здобувачів освіти наступні завдання:

1. Компресори та турбіни КГТА.
2. Конструкція газотурбінної установки.
3. Загальні відомості про корабельні допоміжні та утилізаційні парові котли.
4. Дозаправлення паливом кораблів на ходу в морі.
5. Медична допомога на борту корабля під час отримання травм.
6. Протипожежна безпека на кораблі.
7. Читання карт, метеорологічних повідомлень англійською мовою.
8. Постановка на якір.
9. Небезпечна маневрування.
10. Сучасні корабельні комплекси ближнього бою.

5. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Оцінювання результатів підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, за шкалою ЄКТС та національною шкалою. Сума балів за всі види навчальної діяльності: 90 – 100 балів відповідають оцінці за шкалою ЄКТС – «А», за національною шкалою – «відмінно»; 80 – 89 балів – «В» – «добре»; 65 – 79 балів – «С» – «добре»; 55 – 64 бали – «D» – «задовільно»; 50 – 54 бали – «Е» – «задовільно»; 35 – 49 балів – «FX» – «незадовільно» з можливістю повторного складання; 1 – 34 бали – «F» – «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Відповідність різних шкал оцінок засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 100 бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	відмінно (зараховано)
B	80-89	дуже добре (зараховано)
C	65-79	добре (зараховано)
D	55-64	задовільно (зараховано)
E	50-54	достатньо (зараховано)
FX	35-49	незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання
F	0-34	незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» виставляється здобувачу освіти, який правильно склав, оформив та написав реферат та захистив його на семінарському занятті. Дав повну і правильну відповідь на всі запитання модульної контрольної роботи з достатньою аргументацією основних положень заявлених проблем, продемонстрував творчу розумову діяльність. Глибоко засвоїв теоретичний

матеріал та вільно володіє категоріальним апаратом, що довів при усних, письмових чи тестових опитуваннях.

Оцінка «добре» виставляється здобувачу освіти, який при відповіді на запитання контрольної модульної роботи виявив знання основного програмного матеріалу, дав визначення основних понять: розкрив їх зміст, але не зміг в повній мірі аргументувати основні положення теми і допустив незначні неточності і помилки. Написав, оформив та здав реферат, але не зміг повністю довести свою думку на захисті. Мав деякі неточності та помилки при усному, письмовому чи тестовому опитування, але які в свою чергу не змінювали основних теоретичних положень дисципліни.

Оцінка «задовільно» виставляється здобувачу освіти, який поверхово засвоїв теоретичний матеріал, у відповідях на питання контрольної модульної роботи дав визначення тільки частини наукових понять, неповно розкрив їх зміст і не зміг дати достатню аргументацію ґрунтовних положень визначених у запитаннях. Склав, написав та оформив реферат з неточностями, та не зміг захистити його перед аудиторією. Помилявся в основних визначеннях та категорія дисципліни при усному, письмовому чи тестовому опитуванні.

Оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу освіти, який не засвоїв значної частини програмного матеріалу, не здатен відповісти на питання контрольної модульної роботи. Не зміг визначити суть, розкрити і аргументувати зміст реферату, або зовсім його не написав. Допускає грубі помилки при визначенні основних понять з курсу політології в усних, письмових чи тестових опитуваннях.

Умови допуску до диференційованого заліку

Здобувач освіти допускається до диференційованого заліку, якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) здобувача освіти з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка (в балах) з кредитного модуля має бути не менше 35 балів від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом семестру.

Здобувач освіти який набрав протягом семестру рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 35 балів, до диференційованого заліку не допускається. Він отримує оцінку **F** (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Здобувач освіти який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 35 до 49 балів, зобов'язаний виконати контрольне завдання.

Здобувач освіти який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модулю більше за 50 балів, має можливості:

- отримати залікову оцінку без виконання контрольного завдання («автоматом») відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);
- виконати контрольне завдання з метою підвищення оцінки.

Критерії оцінювання контрольного завдання

Максимальна кількість балів за виконання контрольного завдання ($R_{КЗ}$) дорівнює – 100 і складовими котрої є:

Рівні засвоєння	Рейтингова оцінка	Бали	Критерії оцінки
Високий	5	90–100	Якісне виконання завдань за всіма рівнями складності (90 – 100%): рівень розуміння фахового тексту 90 – 100 %, повна відповідність викладеного темі; логічна побудова мовлення та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, володіння лексичним і граматичним матеріалом курсу в повному обсязі (90 – 100%); наявність незначних мовних помилок (1 – 2).
Достатній	4	65–89	Недостатньо якісне виконання завдань за всіма рівнями складності (75 – 89%): рівень розуміння фахового тексту та відповідність викладеного темі 75 – 89%; логічна побудова мовлення та розкриття теми; вживаність різноманітних мовних засобів, дещо менший обсяг тексту, володіння лексичним і граматичним матеріалом курсу в обсязі 75-89%;

			наявність мовних помилок (3 – 5).
Задовільний	3	50–64	Неякісне виконання завдань за всіма рівнями складності (61 – 74%): рівень розуміння фахового тексту 60 – 74%; неповна відповідність викладеного темі; недостатньо логічна побудова мовлення та розкриття теми; вживаність меншого обсягу мовних засобів, володіння лексичним і граматичним матеріалом курсу в обсязі 60 – 74%; наявність мовних помилок (6 – 8).
Незадовільний	2	35–49	Низький рівень виконання завдання у межах 35 – 59%: рівень розуміння тексту нижче 59%, невідповідність викладеного темі; нелогічна побудова мовлення та розкриття теми; вживаність невеликого обсягу мовних засобів, володіння лексичним і граматичним матеріалом курсу в обсязі нижче 59%; велика кількість мовних помилок (більше 8).
Незадовільний (без права перекладання)	1	0–34	Невиконання завдання за всіма рівнями складності: повне нерозуміння фахового тексту, повна невідповідність викладеного темі; невживання мовних засобів, що вивчалися, неволодіння лексичним і граматичним матеріалом курсу.

6. Рекомендована література

Основна

1. Беньковська Н. Б. English Grammar for Midshipmen : Study guide for cadets of 1–4 courses of naval specialties. Odesa : Yurydychna literatura, 2023. 88 с.
2. Пащук Ю. М. Military English Writing. Львів. 2012. 254 с.
3. NATO Glossary of Terms and Definitions (AAP-06). Brussels : NATO Standardization Office, latest edition.
4. STANAG 6001. Language Proficiency Levels. Brussels : NATO Standardization Office, latest edition.
5. Dougherty M. Naval Engineering and Ship Systems. London : Conway Maritime Press, 2020. 368 p.

6. The Society of Naval Architects and Marine Engineers. Sname Maritime Technical Dictionary. New York, 2018. 542 p.

7. Bowditch N. The American Practical Navigator. Bethesda : National Imagery and Mapping Agency, 2019. 920 p.

8. Manual of Naval Engineering. Royal Navy Handbook. London : Ministry of Defence, 2017. 640 p.

9. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. – 10th ed. – Oxford : Oxford University Press, 2022. – 1780 p.

10. English for Naval Engineers : Training Manual. – Brussels : NATO Allied Maritime Command, 2018. – 214 p.

Додаткова

11. Heywood I., Jenkins P. Marine Engineering Practice : in 3 vols. – Elsevier, 2016. Vol. 1. 428 p. ; Vol. 2. 412 p. ; Vol. 3. 398 p.

12. Sennett R. Marine Engineering: Principles and Practice. London : Butterworth-Heinemann, 2015. 870 p.

13. SNAME Maritime Engineering Journal. Quarterly publications. New York : Society of Naval Architects and Marine Engineers, 2015–2025.

14. Brown D. English for Military Purposes: Technical and Tactical Communication. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. 296 p.

15. ДСТУ ВО 3008:2015. Стандартизація військової термінології. Київ : Міністерство оборони України, 2015. 52 с.

16. Англо-український військово-технічний словник. Київ : Арії, 2020. 624 с.

17. Ковальчук В. Військово-технічна англійська мова : навчальний посібник. Одеса : НУ «ОМА», 2021. 312 с.